

Lupko Ellen

Herenboer

deel 1

GROTE LETTER BIBLIOTHEEK
DEVENTER

Herenboer is het derde boek in een serie waarin Ludde Menkema de hoofdpersoon is. Het eerste en het tweede boek in die serie heten respectievelijk Moddergraf en Wraaktocht.

In Wraaktocht ontmoet Ludde Menkema een oude liefde uit de tijd dat hij als militair in Afghanistan was: Farima.

Farima Faghiri ontvlucht in Wraaktocht haar vaderland, waarbij ze als rechtmatig erfgename, maar toch tot woede van haar verwanten, de gegevens die toegang geven tot de Zwitserse banktegoeden van haar door opiumteelt extreem rijk geworden vader meeneemt. Dat geld gebruikt ze nu om de scholing van meisjes in haar vaderland te stimuleren. Farima is de moeder van een tweeling: Mahnaz en Yasin. Hun vader, net als Ludde een voormalig Nederlands militair, overlijdt vlak voor de vlucht van Farima.

In Wraaktocht wordt Ludde ontvoerd door Mahnaz en Yasin, deels omdat zij denken dat Ludde verantwoordelijk is voor een aanslag op hun gezin in Afghanistan en deels gemotiveerd door de vooral bij Yasin aanwezige islamitisch fundamentalistische idealen. Nadat deze ontvoering mede door ingrijpen van Farima is mislukt, verdwijnt Yasin met de bedoeling om

zich aan te sluiten bij een fundamentalistische organisatie.

In het begin van Herenboer is Ludde teruggekeerd op Borg Menkema, de voorvaderlijke familieboerderij en is hij al weer een tweetal jaren met Farima getrouwd.

Ludde Menkema drukte een kogel in de loop van zijn windbuks. De kat, die op haar zij naast hem lag, beet op het teer dat tussen de kussentjes onder haar voorpoten achter was gebleven nadat ze had geprobeerd over het gesmolten asfalt naar de aardappelloods te lopen. Het kogeltje sloeg met een doffe tik in de nok van de lege duiventil. Ludde deed een stap verder de schaduw van de boerderij in, laadde opnieuw, strekte zijn arm zodat de buks naast zijn heup kwam te hangen en drukte af. De doffe tik van de kogelinslag trilde na in de zichtbaar kokende lucht. De zon scheen grauwegeel achter de stofwolken boven de akkers die in duizenden onregelmatig gevormde eilandjes uiteen waren gevallen. Uit de droge kloven daartussen stegen stofspiraaltjes op. Het leven dat gewend was aan de watervaste compactheid van de Groninger klei leek verdwenen. Het in het voorjaar nog fris opgeschoten koolzaad lag in gebleekte slierten op de gebakken grond. Onder een brandnetelbosje naast de loods lag het karkas van een haas, gedeeltelijk bedekt door een zongelooide kapotgepikte huid. Ludde legde de buks op de werkbank en ging naast de kat zitten die op een stapel al jaren niet meer gebruikte jute graanzakken was gesprongen. Ze draaide zich

op haar rug. Luddes vingers kroelden tussen haar achterpoten, aarzelden, en zochten daarna doelgericht verder.

‘Je krijgt jongen,’ zei hij na een tijdje, ‘dat lijkt mij niet zo slim in deze tijd.’

De kat geeuwde.

Vanaf de Waddenzee klonk gerommel dat nadat het was weggeëbd een stilte achterliet waarin alles de adem inhield in de hoop dat er na maanden eindelijk regen zou komen.

*

Een getralied politiebusje stopte bij een dienstingang aan de zijkant van het Centraal Station van Amsterdam waar een zwetende man stond die gekleed was in een spijkerbroek en een leren jasje. Hij droeg een automatisch wapen. De schuifdeur van het busje ging open. Een zwartharige jongen met een lichtbruine huid die zijn handen naast elkaar voor zijn lichaam hield, stapte uit. Aan de handboeien om zijn polsen hing een hondenketting die in een boogje naar de handboeien van een tweede jongen liep die ook een getinte huid en zwarte haren had. Na hen volgde een gehooftdoekt meisje. De voorste jongen stak zijn vuisten naast

elkaar omhoog in een gebaar van protest dat door niemand werd gezien. De ketting maakte een rinkelend geluid. Twintig seconden later waren ze verdwenen en weer een paar minuten later gingen ze onder dwang van de wapens een rood-witte dieseltrein binnen.

*

Uit de oude graanzakken steeg een prikkelende geur van graan en gif op, een geur die Ludde even terugbracht naar de tijd dat hij in deze schuur een eenzaam jongetje was geweest. Hij stond enigszins melancholisch op, liep naar het voorhuis en zette zijn klompen onder de wijzerplaten in de keuken, waarop de energieopbrengst van de windmolen en de vergassingsinstallatie was te zien. De barometer voorspelde bestendig zomerweer. Vanachter de dichte deur van de opkamer klonk het geluid van televisiestemmen. Ludde liep naar het aanrecht, zette water op het gas, opende een groen emailen bus, pakte een handje losse thee en gooide dat in de theepot. Een met zand geladen windvlaag schuurde langs het raam. Achter hem piepte de deur. De kat kwam binnen met een uitgemergeld muisje in haar bek

dat ze verwachtingsvol op de oude plavuizen deponeerde. Ludde pakte het diertje op, deed het keukenraam open en liet het los in de herfstige boomgaard waar de bomen het vocht dat ze hard nodig hadden om te overleven uit hun bladeren hadden teruggetrokken.

Oom Henderik lag in de koele hoge opkamer weggezakt in de kussens van zijn bed naar een scherm te kijken dat vlak achter het voeteneinde op een tafel stond.

‘Is er nog nieuws?’

‘Ik vind van niet.’

‘Staat de airco niet te koud?’

‘Nee. Farima belde net vanuit New York.’

Ludde ging naast zijn oom zitten.

‘En wat wilde mijn vrouw?’

Oom Henderik wierp een snelle blik op Ludde.

‘Wat klinkt dat sarcastisch,’ zei hij, ‘ik weet het niet, het was maar een kort gesprek.’

Hij maakte een gebaar naar het scherm. Een icoontje met een foto van Farima kwam tot leven.

‘Hi uncle Henderik, how are you?’

Ludde voelde een steek ongerichte jaloezie toen hij zag dat Farima haar zwarte krullen

achter haar hoofd had opgebonden waardoor ze nog mooier werd dan ze al was.

‘Is Ludde er?’

‘Nee.’

Farima aarzelde zichtbaar omdat ze niet wist hoe ze het gesprek voort moest zetten.

‘Is het nog steeds zo droog bij jullie?’

Oom Henderiks stem antwoordde iets, maar in werkelijkheid wendde hij zich tot Ludde.

‘Ze wilde jou spreken.’

‘Dat begrijp ik. Ik bel haar zo wel terug.’

‘Heb jij enig idee wanneer ze weer thuis komt?’

‘Nee, ze moet eerst die toespraak houden. Wat ze daarna doet weet ik niet. Ik moet zo nog naar het dorp om eten voor Milan te kopen. Maria komt vanmiddag met hem op bezoek.’

Oom Henderik wreef zich in zijn handen.

‘Dat wist ik, ik heb haar gesproken.’

‘Jij spreekt mijn vrouwen meer dan ik.’

‘Ja, omdat jij geen aandacht voor ze hebt.’

Oom Henderik wilde nog iets zeggen maar Ludde brak hem af.

‘Zo is het en bemoei je met je eigen zaken.’

Oom Henderik grijnsde.

‘Niet zo aangebrand, ik maakte maar een grapje. Heb je dit gezien?’

Hij gebaarde weer naar het scherm. Farima verdween in haar icoontje. Een ander icoontje opende zich.

‘Kijk.’

Ludde zag de contouren van Noord-Europa. Op de Noordzee boven de Waddeneilanden was een grijze krul te zien.

‘Een bui,’ zei hij, ‘maar alles is toch al dood.’

‘Het lijkt dood. Als er water komt steekt het leven zo de kop weer op.’

*

Op het scherm van Farima’s telefoon werd het beeld van een alleen in een zwarte broek geklede man die een geweer tegen zijn schouder zette vervangen door Ludde zelf. Ze zwaaide.

‘Dag liefde van mijn leven, ik zat net naar je te kijken.’

Ludde schoof een te lange sliert zwart haar uit zijn ogen.

‘Zeg je nou dat je naar me zat te kijken?’

‘Ja. Naar de opnames van de camera in de schuur. Waar schoot je op?’

‘Op de duiventil.’

Ludde probeerde geïrriteerd te klinken,

maar toen hij merkte dat Farima dat niet oppikte ging hij op een normale toon verder.

‘Doe je dat vaker?’

‘Wat?’

‘Naar me kijken zonder dat ik dat weet?’

‘Soms. Uit liefde.’

Luddes irritatie zakte af.

‘Je wilde me spreken.’

‘Ja.’

Ze manipuleerde iets op haar telefoontje. Er verscheen een foto.

‘Weet je welk schip dit is?’ Ludde zag een cruiseschip dat zich in een zonovergoten haven losmaakte van een kade, ‘dit is in de Eemshaven, vlak bij je.’

‘Ja, dat zie ik. Dat is de Marcus Uris. Wat moet ik daarmee?’

‘Ik zou graag willen dat je daarover een foto-reportage voor me maakt, of beter gezegd voor *The New York Times*.’

‘Wanneer denk je weer thuis te komen?’

Farima liet zich achterover zakken, verder bij de camera vandaan, waardoor de uitdrukking op haar gezicht moeilijker was te zien.

‘Ik heb eerst die toespraak.’

Ook Ludde liet zich in zijn stoel terugzakken.